

EMNEBESKRIVELSE
BØK2100 Bedriftsøkonomi
Fellesemne

1. Grad	Bachelor i Hotelledelse Bachelor i HR og personalledelse Bachelor i Kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling Bachelor i Markedsføring Bachelor i Markedsføring og salgsledelse Bachelor i PR og samfunnspåvirkning Bachelor i Reiseliv (til og med kull 2012-15) Bachelor i Reiselivsledelse (fra og med kull 2013-16)
2. Semester	3.semester
3. Antall studiepoeng	7,5 stp.
4. Emneansvarlig	Høgskolelektor Terje Grann
5. Antall timer	36 timer
6. Læringsutbytte	<p>Kunnskap Studentene skal få innsikt i grunnleggende bedriftsøkonomiske teorier, metoder og modeller. Videre skal studentene få trening i bruk av økonomiske modeller og økonomiske analysemetoder. De skal beherske sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne så vel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Sentralt her står anvendelsen av slike data i beslutningssammenhenger.</p> <p>Ferdigheter Studentene skal tilegne seg ferdigheter om økonomistyring og få en grunnleggende forståelse for de viktigste bedriftsøkonomiske begrepene. Dette gjøres ved å få oversikt over kostnader, pris som konkurransemiddel, markedstilpasning, kalkulasjon etter ulike metoder (selvkost- og bidragsmetode), dekningspunktanalyse, litt regnskapsanalyse, produktvalg, investeringsanalyse og budsjettering.</p> <p>Generell kompetanse Studentene skal være i stand til å delta i beslutningsprosessen innenfor forskjellige områder i den økonomiske virksomheten.</p>
7. Innhold	Bedriftens omgivelser <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomiske problemstillinger • Grunnleggende forutsetninger

	<ul style="list-style-type: none"> • Målsetting og etikk • Den økonomiske styringsprosessen • Industri-, handels- og tjenesteytende bedrift • Valg av selskapsform <p>Bedriftens kostnader</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tidsavgrensninger • Materialkostnader • Lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift • Merverdiavgift • Avskrivninger • Bedriftens andre kostnader • Kalkulatoriske kostnader <p>Kostnadsforløpet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faste, variable og totale kostnader • Grensekostnader • Direkte og indirekte kostnader • Alternativkostnader <p>Inntektsdannelsen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkurransereformer og markeder • Pris – strategi, kunder og marketing mix. <p>Inntekter, kostnader og resultat – en teoretisk og matematisk modell</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monopol • Fullkommen konkurranse <p>Produktkalkulasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Divisjonskalkulasjon • Tilleggskalkulasjon; Selvkostmetoden og bidragsmetoden <p>Kostnad – resultat – volumanalyse (dekningpunktsanalyse)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forutsetninger • Dekningsbidrag • Dekningsgrad • Dekningspunkt • Risikomargin – sikkerhetsmargin • Dekningsdiagram • Konsekvenser av endrede forutsetninger <p>Produktvalg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledig produksjonskapasitet • Full produksjonskapasitet • Innskrenkninger <p>Budsjettering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planleggingsnivåer • Den strategiske prosess • Bedriftens strategiske plan • De enkelte budsjett og budsjettsammenhenger • Hovedbudsjett • Resultatbudsjett • Likviditetsbudsjett
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroll Analyse av regnskapet <ul style="list-style-type: none"> • Tradisjonell regnskapsanalyse • Rentabilitet • Likviditet • Årsaker til dårlig likviditet • Soliditet Investering <ul style="list-style-type: none"> • Investeringsprosessen • Metoder: Nåverdi, internrente, pay-back og annuitet.
8. Gjennomføring	I timene inngår forelesninger, diskusjoner og aktiv bruk av cases/oppgaver både i individuelt og i grupper. Studentene må også påregne ulike former for gruppeprosjekter og presentasjoner av egne arbeider.
9. Samfunns-/næringslivkontakt	Ikke planlagt.
10. Vurdering	<p>Hjemmeeksamen/prosjekt over 2-12 uker, som løses i gruppe på 2-3 studenter. Den vurderes til Bestått/ikke bestått. Alle hjelpemidler tillatt.</p> <p>Skriftlig individuell tre (3) timers avsluttende eksamen. Den teller 100 % av helhetlig vurdering. Hjelpemidler tillatt: Kalkulator uten minne.</p>
11. Pensumlitteratur ¹	<p>Hoff, Kjell Gunnar. 2010. <i>Bedriftens økonomi</i>. 7. utg. Oslo: Universitetsforl. ISBN: 9788215013206. Sider: 500. Pris ca. 589,-</p> <p>Hoff, Kjell Gunnar og Jan Erik Hoff. 2010. <i>Arbeidsbok til Bedriftens økonomi: oppgaver og løsningsforslag</i>. 7 utg. Oslo: Universitetsforl. ISBN: 9788215013190. Sider: 330. Pris: 319,-</p> <p>Samlet sidetall: 830</p>
12. Anbefalt litteratur	Sending, Aage. 2010. <i>Grunnleggende regnskap</i> . 3.utg. Bergen: Fagbokforl. ISBN: 9788245007282. (Tom. kap. 11).

¹ Med forbehold om prisendringer